

Příběhy našich sousedů

Zdeněk Klíbr

Scénář k audioreportáži

Zpracovali: Lucie Škvrnová, Michal Myška, Jiří Tomášek

Vyučující: Martina Hrubá

Škola: Základní škola Mladá Boleslav, Dukelská 1112, příspěvková organizace

Dne 9. prosince 2014 jsme navštívili pana Zdeňka Klíbra, který se narodil 14. ledna 1929 v Mladé Boleslavi. Jeho otec byl zaměstnán v Asapu – Škoda jako strojní zámečnick. Maminka se starala o domácnost. Jeho rodina vlastnila zemědělské pozemky, na kterých pan Klíbr musel ve volném čase pomáhat.

„Tatínek po druhé hodině ze škodovky sebral vozejk a jel prostě ještě zase na pole prostě obhospodařovat ty polnosti. No řeknu vám zajímavou ještě jednu věc, kterou možná byste nevěřili. Já jsem přišel ze školy jo, tak prostě jsem měl lístek na stole a tam bylo napsáno: „Jídlo máš v troubě, přijď za námi na pole.“ No víš, tak vidíte, jaké to byly tenkrát doby, no.“

Pan Klíbr vystřídal několik základních škol, protože v nich byly zřizovány lazarety pro německé vojáky. Do měšťanky chodil v letech 1941-1944. Během studií na Vyšší průmyslové škole stavební byl v roce 1945 nasazen na manuální práce.

„My jsme to taky neměli jednoduchý. Koncem prosince 1944 nám školu zavřeli a nás nasadili na různé práce manuální. Mě nejdřív nasadili do Vince na nějaký státní statek a pak mě, kvůli tomu, že otec mi to zařídil, mě nasadili do škodovky, kde se prostě prováděla ta válečná výroba, tam něco na tankách a takový. A tam to bylo zajímavý taky tím, kolem vždycky kolem jedenáctý hodiny jo, se najednou prostě ozval místní rozhlas, já už nevím, jak to německy bylo, prostě protože, že prostě svaz amerických letadel se přesunuje prostě na sever přes Mladou Boleslav. No tak jsme se všichni prostě sebrali, celá škodovka a hnali jsme do polí a to bylo vlastně už po práci potom, že jo.“

Už během studentských let se zajímal o celkové i politické dění nejen u nás, ale i ve světě. Panu Klíbrovi se nelíbilo, jak jsou Němci neustále utlačováni, a proto se rozhodl, že letáky už nestačí. V roce 1950 se svou partou podnikl akci – připevnili na kliku dveří mladoboleslavské redakce Rudého práva nálož a zapálili ji.

„No a dál to pokračovalo tak, že ty říkali, tak plakáty nemají cenu, musíme něco, něco důležitějšího udělat, že jo. No tak jsme se rozhodli, že prostě uděláme na komunistické noviny Rudý právo, který měly redakci v Boleslavi, kde jsme dali třaskavinu a prostě nechali jsme to odpálit.“

Všechno to prasklo až o 3 roky později, když se manželka jeho komplice prořekla v práci, poté došlo k zatčení...

„No to bylo v roce 50, co se to stalo, jo. A na nás to takzvaně „prasklo“ až v roce 52, kdy manželka toho jednoho našeho komplice, tedy prostě byl s námi zavřenej, se někdo rozváděl, nebo prostě se nějak nepohodl s tou manželkou a ona to řekla někde v kanceláři nebo prostě to bylo ČS přátelství, to je taková organizace a ona tam byla zaměstnaná a někdo se tam prořekla a ten ředitel, prostě to jako udal, no. Tak nás zavřeli, to bylo v 53. roce, jo. Já byl zaměstnaný v Komárově u Hořovic na stavbě, tam mě zatkli. Čtyři chlapi přijeli v kožeňákách, že si potřebujou něco ověřit, no tak do auta, do tetry, přijeli tatrou, takže mi to už bylo nápadný, že to prostě není nic dobrýho. Do auta jsem vlezl, dali mi pouta na ruce, na oči brýle, ty černý, takový abych neviděl, kam nás vezou. A teprve, když jsme dojeli na místo, tak jsem se dozvěděl, že jsme v Praze v Bartolomějský. To byla tzv. vyšetřovna StB.“

Jeho osud provází „nešťastné“ číslo třináct. Od 13. dubna byl ve vyšetřovací cele, zde byl až do 13. října roku 1953 – tento den byl odsouzen Krajským soudem v Praze na 12 let vězení. Poté byl převezen do pankrácké věznice do společné cely, tam čekal na transport. Po tomto čekání se dostal do Jáchymova. V Jáchymově byl ohodnocen jako pomocník rubače na šachtě s názvem Rovnost. Zde strávil jeden rok...

„No tam nás jeden den prostě vybavili těma hadrama vězeňskejma všelijakejma jo a druhý den nás roztříd'ovali, kdo kam půjde. Tak jsme nastoupili do řady a tam ti příslušníci, ti bachaři takzvaný a byli tam i ruští ti poláci, tedy na těch dole byli nebo na těch šachtách byli jo a vybírali, kdo kam jako půjde no. Mě vybrali jako možnýho, abych začal fárat no. Tak co mi zbývalo jiného, tak mě odvedli na šachtu Rovnost, to byla šachta v nejvyšším místě, ta Rovnost je ve výšce 1000 metrů a ta šachta byla 600 metrů hluboká a tam jsme prostě fáráli a dolovali uranovou rudu.“

V roce 1956 došlo k dalšímu přesunu. Pan Klíbr si myslel, že je přesouvají do věznice Leopoldov, ale nakonec zjistil, že jsou na Pankráci. Odsud byl propuštěn 13. srpna 1958 a nastoupil k původnímu zaměstnavateli jako stavební dělník na převýchovu.

„Tak když mě propustili z kriminálu. Tak samozřejmě jsem si musel hledat nějaký zaměstnání. To musel bejt každej zaměstnanej v té době tenkrát, že jo. Tak jsem šel zase k tomu podniku, kde jsem byl předtím třiapadesátým rokem jo. No tak řekli, no tak my tě teda bereme, ale to víš ten kriminál a to, tak zedničinu dělat. Tak samozřejmě šel jsem dělat zedničinu dali mě do zednický party, to byla dokonce brigáda socialistické práce, no jako na převýchovu.“

Během doby, kdy byl pan Klíbr ve vězení, mu byla velkou oporou jeho přítelkyně, se kterou se v roce 1960 oženil.

